

Heriau'r ymdrech ddyngarol yn Nhwrci a Syria

Union wythnos wedi'r daeargryn a effeithiodd ar ardaloedd poblog yn Nhwrci a Syria ar 6 Chwefror, cyhoeddwyd bod dros 33,000 o drigolion wedi colli eu bywydau, gydag 29,605 ohonynt yn Nhwrci a 3,576 yn Syria. Mae'r nifer hwn yn debygol o godi eto wrth i fwy o gyrff gael eu canfod, ac eraill yn marw oherwydd diffyg gwasanaethau argyfwng digonol. Amcangyfrifir bod y daeargryn wedi effeithio ar tua 17 miliwn o bobl, gyda llawer wedi colli eu cartrefi a llawer iawn mwy wedi gorfod ffoi oherwydd bod yr isadeiledd yn beryglus. Gyda chynifer yn ddigartref, mae'r tywydd oer a rhewlyd ac eira yn gwneud y gwaith yn fwy heriol fyth. Yn ychwanegol at hyn, mae'r tensiynau a'r ymladd yn Syria yn gwneud y gwaith dyngarol yn fwy peryglus a chymhleth yn y wlad honno. Bu arweinwyr y wlad yn gyndyn ar y dechrau i ganiatáu cymorth dyngarol i mewn o gwbl, ond erbyn hyn mae'r Cenhedloedd Unedig wedi sicrhau caniatâd i ddod ag offer ac adnoddau brys ynghyd â gweithwyr argyfwng i gefnogi'r ymdrech.

Yn gynnar fore Llun, 6 Chwefror, trawodd daeargryn â dwyster Mercalli o 7.8 ardal yn ne a chanolbarth Twrci a gogledd a gorllewin Syria, gyda thua 70 o ôl-gryniadau yn dilyn. Cafwyd difrod enbyd i adeiladau mewn trefi, ac yn anffodus erbyn hyn collwyd degau o filoedd o fywydau. Yn eu plith clywyd bod teulu o Syria sydd wedi ymgartrefu yn nhŷ capel y Priorddy yng Nghaerfyrddin wedi cael gwybod eu bod wedi colli chwech o'u perthnasau, sef tad, mam a phedwar o'u plant, yn y daeargrynfeydd sydd wedi taro'r wlad. Hwn oedd y daeargryn mwyaf marwol yn Nhwrci ers daeargryn Erzincan yn 1939, a'r daeargryn mwyaf marwol yn Syria ers daeargryn Aleppo yn 1822.

Mae'n bosib na fyddwn yn gyfarwydd â'r rhan yma o'r byd, ond efallai y bydd o ddiddordeb nodi mai'r hen enw ar Antakia, un o'r trefi a ddioddefodd, yw Antioch. Dyma gartref un o'r eglwysi Cristnogol cynharaf, ag Eglwys Pedr ar y Graig yno'n cael ei chydabod fel un o'r eglwysi Cristnogol hynaf yn y byd. Dwy dref arall yr effeithiwyd arnynt yw Mersin ac Adana sydd wrth ymyl Tarsus, sef cartref yr apostol Paul.

Mae yna nifer o eglwysi Bedyddiedig yn yn yr ardal, ac eisoes cafwyd cyswllt â nhw. Meddai Ertan Çevî, Llywydd Ffederasiwn Eglwysi Bedyddiedig Twrci:

Mae ein gwlad mewn sioc fawr. Mae llawer o adeiladau wedi'u difrodi a bu'n rhaid i filoedd adael eu cartrefi. Mae'n oer iawn yma, ac yn bwrw eira yn y rhan fwyaf o'r ardaloedd a effeithiwyd, ac mae'r ffyrdd hefyd wedi'u difrodi'n ddifrifol. Mae hyn yn gwneud y chwilio a'r achub yn fwy anodd. Diolch i'r Arglwydd, mae ein heglwysi Bedyddwyr a'r aelodau i gyd yn ddiogel. Mae Adana ymhlith y dinasoedd yr

effeithiwyd arnynt, ac nid yw'n glir eto a yw'r adeilad wedi'i ddifrodi ai peidio. Cwmpodd dau adeilad cyfagos i'r fan lle mae gweinidog Eglwys y Bedyddwyr Adana ac Ysgrifennydd Cyffredinol ein Hundeb a'i deulu yn byw. Mae aelodau Eglwys Adana i gyd yn ddiogel ac yn byw yn eu ceir a llochesi ar hyn o bryd. Gweddïwch dros ein gwlad a thros y rhai a gollodd eu hanwyliaid. Gweddïwch hefyd y bydd y gefnogaeth ddynol sydd ei hangen yma a'r cyfarpar argyfwng yn ein cyrraedd yn gyflym ac effeithiol.

Cefnogaeth i apêl DEC

Y flaenoriaeth bellach yw sicrhau cymorth dyngarol cyflym ac effeithiol. Lansiwyd apeliadau yn syth gan lawer o'r mudiadau dyngarol, a bu i ni lwyddo i gynnwys datganiad brys gan Gymorth Cristnogol yn rhifyn yr wythnos diwethaf o Cenn@d. Yna, o fewn tridiau, ddydd Iau, 9 Chwefror, cyhoeddwyd bod mudiad DEC (Disasters Emergency Committee), y corff ymbarél y mae'r rhan fwyaf o elusennau dyngarol yn gweithio drwyddo, yn lansio

[*\(parhad ar y dudalen nesaf\)*](#)

Heriau'r ymdrech ddyngarol yn Nhwrci a Syria

(parhad o dudalen 1)

apêl argyfwng. Cafwyd addewid o £2 miliwn gan Lywodraeth San Steffan a £300,000 gan Senedd Cymru. Wrth lansio apêl DEC Cymru yn y Senedd, meddai Peredur Owen Griffiths AS, mewn cyfweiliad gyda Cenn@d,

Peredur Owen Griffiths, AS, gyda chynrychiolwyr o'r mudiadau dyngarol sy'n rhan o DEC o flaen y Senedd yn lansio'r apêl

Mae'r dinistr yn Nhwrci a Syria yn dorcalonnus, gyda miloedd o bobl yn colli anwyliaid yn sydyn yn y ffyrdd mwyaf ysgytwol. Mae angen arian ar frys i gefnogi teuluoedd gyda chymorth meddygol, lloches brys, bwyd a dŵr glân mewn tywydd gaeafol, rhewllyd. Ar ôl siarad â chymunedau Twrciaidd a Syriaidd yn fy rhanbarth mae'r gofid a'r torcalon yn treiddio yn ddwfn i mewn i'n cymunedau ni yma yng Nghymru. Byddwn yn annog pawb i gefnogi apêl DEC ac i gofio am y miloedd sydd wedi eu heffeithio yn ein gweddïau.

Apeliwn felly arnoch fel darllenwyr Cenn@d i ymateb yn raslon ac yn weddigar. Gweddïwn dros bawb sy'n

galaru am anwyliaid a gollwyd a dros bawb a anafwyd, dros y rhai sy'n bryderus wrth ddisgwyl newyddion am anwyliaid sydd ar goll, a dros y rhai y dinistriwyd eu cartrefi a'u cymunedau. Gweddïwn dros y cymorth dyngarol, dros y gwirfoddolwyr, am ddiogelwch a rhwyddineb i gynnig y gefnogaeth orau posib o dan amgylchiadau mor heriol.

Apelir arnom hefyd i gyfrannu hyd at eithaf ein gallu at ymdrech DEC. Maent yn nodi bod 17 MILIWN o bobl yn byw yn yr ardal yr effeithiwyd arni, gyda llawer ohonynt angen cymorth brys am loches,

bwyd a chymorth meddygol. Noda DEC mai arian sydd ei angen ar hyn o bryd, er mwyn iddynt brynu'r hyn sydd ei angen ar fyrder. Maent yn nodi y gallai £30 ddarparu blancedi ar gyfer chwech o bobl i'w cadw'n gynnes, y byddai £50 yn darparu bwyd i ddau deulu am 10 diwrnod ac y byddai £100 yn darparu lloches brys i bedwar teulu. Yn ôl DEC Cymru llwyddwyd i godi £1.2 miliwn yng Nghymru ar ddiwrnod cyntaf yr apêl, a £32 miliwn dros y Deyrnas Unedig. Gallwch gyfrannu ar lein drwy glicio [YMA](#).

Aled Davies

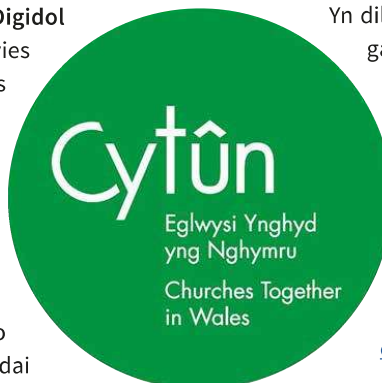
Cytûn yn adrodd ar eu gweithgaredd

Gellir dod o hyd i Fwletin Polisi cyfredol Cytûn o ddilyn y ddolen hon ar y we: [Bwletin Polisi Chwef/Mawrth 2023 – Eglwys Ynghyd yng Nghymru | Churches Together in Wales \(cytun.co.uk\)](#)

Yn ogystal â'r rhynglwyddangosodd yn rhifyn yr wythnos diwethaf am gysylltiadau Cymreig caethwasiaeth fodern, fe geir llawer o ddeunydd diddorol i bori ynddo yn y rhifyn cyfredol o Fwletin Polisi Cytûn. Adroddwyd eisoes yn Cenn@d a'r Adran Gydenwadol yn Y Tyst am gymorth gyda biliau ynni y gaeaf hwn, yn ogystal â sefyllfa'r cwmni Masnach Deg Traidcraft. Ceir rhagor o wybodaeth am sut i gael gafael ar y nwyddau Masnach Deg y byddai Traidcraft yn arfer eu cyflenwi ac anogaeth i gefnogi'r mudiad [Cymru Masnach Deg](#) ac i gymryd rhan yng ngweithgareddau [Pythefnos Masnach Deg 2023](#) (27 Chwefror–12 Mawrth).

Wrth adrodd am [Gynghrair Cymhwysiant Digidol Cymru](#) a rhan yr eglwys ynddo, mae Aled Davies yn ein hannog nid yn unig i greu gofodau cynnes i bobl sydd eu hangen, ond llefydd lle gall pobl yn ein cymunedau gael help i gael mynediad i wasanaethau ar-lein.

Roeddem yn falch iawn o'r newydd fod y Parch. Gethin Rhys, Swyddog Polisi Cytûn, ymhlith [100 o Ysgogwyr Newid](#) yng Nghymru a gafodd eu cydnabod am eu gwaith yn ysbrydoli defnyddio [Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol](#). Meddai Gethin, "Dydwi i ddim fel arfer yn un am anrhyddedau, ond rwy'n mawr werthfawrogi'r gydnabyddiaeth hon o werth llais ffydd yn y sgwâr cyhoeddus yng Nghymru."

Coffáu cyhoeddus yng Nghymru

Yn dilyn dadleuon diweddar am gerfluniau a chofebau, gan gynnwys rhai mewn eglwys, enwau strydoedd ac ati, mae Llywodraeth Cymru (drwy Cadw) wedi penderfynu datblygu canllawiau ar goffáu cyhoeddus yng Nghymru. Bydd [ymgyngoriad cyhoeddus](#) yn cael ei gynnal tan 21 Chwefror. Mae Cadw a Cytûn yn awyddus i eglwys i chymunedau ffydd eraill ymateb. Bydd Cytûn yn croesawu cyfraniadau i'w hymateb hwythau ar ein rhan erbyn 14 Chwefror (e-bost: gethin@cytun.cymru).

Os hoffai rhywun fod ar y rhestr i dderbyn y bwletin deufisol hwn gan Cytûn, anfonwch ebost, eto at gethin@cytun.cymru, yn holi am hynny.